

FAQ

Q&A: Vragen en antwoorden bij het politiebepsluit onttrekkingsverbod waterlopen in Vlaams-Brabant van 22 augustus 2025

Deze Q&A moet samen worden gelezen met het politiebepsluit onttrekkingsverbod onbevaarbare waterlopen en publieke grachten van 22 augustus 2025, uitgevaardigd door de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant. Omwille van de afgelopen droogteperiode en de weersvoorspellingen, zijn maatregelen genomen m.b.t. de captatie van water om de ecologisch goede toestand van de waterlopen in Vlaams-Brabant te beschermen en/of zeker niet achteruit te laten gaan.

Q: Welke maatregelen zijn van kracht met het politiebepsluit van 22 augustus 2025?

A: De gouverneur heeft een onttrekkingsverbod ingesteld voor alle onbevaarbare waterlopen en hun stroomgebieden in onze provincie met uitzondering van:

- de Dijle (VHAG: 6651)
- de Dijle Vertakking (VHAG: 6844)
- de Vunt (VHAG: 6603)
- de Dijle Eerste Arm (VHAG: 6806)
- de Dijle Tweede Arm (VHAG: 6843)
- de Dijle Derde Arm (VHAG: 6818)
- de Dijle Vierde Arm (VHAG: 6867)
- de Dijle Vijfde Arm (VHAG: 6853)
- de Vloputbeek (VHAG: 6793)
- het deel van de Voer (VHAG: 6919) gerangschikt in de eerste categorie
- het deel van de IJse (VHAG: 6556) gerangschikt in de eerste categorie
- de Demer (VHAG: 7151)
- de Gete (VHAG: 7162)
- de Grote Gete (VHAG: 7153)
- de Kleine Gete (VHAG: 7161)
- het deel van de Dormaalbeek (VHAG: 7160) gerangschikt in de eerste categorie

Dit heeft invloed op alle gemeenten op het grondgebied van Vlaams-Brabant.

Uitzondering op het verbod is het beperkt onttrekken van drinkwater voor het eigen vee dat nog buiten staat. De onttrekking door hulpdiensten in geval van nood, indien er geen alternatief voorhanden is, is eveneens toegestaan. Tenslotte wordt een uitzondering toegestaan aan de bevoegde waterbeheerder om gemachtigde onttrekkingen via een gravitaire overloop met vaste hoogte die er voor zorgt dat er enkel een onttrekking gebeurt wanneer een minimale hoogte van de waterkolom van 30 cm verzekerd wordt.

Q: Wat is een onbevaarbare waterloop van de eerste categorie?

A: Dit vind je terug in [artikel 2](#) van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen. De onbevaarbare waterlopen van de eerste categorie zijn dus de grotere beken en rivieren (die niet bij de bevaarbare zijn gerangschikt). [Artikel 7](#) van diezelfde wet bepaalt wie het beheer van de onbevaarbare waterlopen op zich neemt. Voor de onbevaarbare waterlopen van de eerste categorie is dat de [Vlaamse Milieumaatschappij](#) (VMM). De onbevaarbare waterlopen van de eerste categorie zijn dus die beken en rivieren die door de VMM worden beheerd. Aan de waterloop zelf kan je niet zien in welke categorie die gerangschikt is of wie die waterloop beheert. Dit is terug te vinden in de [Digitale atlas van de gerangschikte onbevaarbare waterlopen en publieke grachten](#).

Q: Wat betekenen de nummers bij de onttrekkingszones?

A: Deze verwijzen naar de nummering van de zones op de waterloop zoals opgenomen op het provinciale geoloket. Je kan de onttrekkingszones en de geldende onttrekkingsverboden terugvinden op het geoloket waterlopen van de provincie <https://geo.vlaamsbrabant.be/waterlopen/>

Q: Wat betekenen de VHAG codes?

A: VHA staat voor de Vlaamse Hydrologische Atlas. De VHAG code is de identificatiecode voor de waterloop in het Vlaams Gewest. Meer informatie op <https://www.vmm.be/data/vlaamse-hydrografische-atlas>

Q: Voor wie geldt het onttrekkingsverbod?

A: Het verbod geldt voor iedereen (dus niet enkel voor landbouwers) die water uit waterlopen wil onttrekken.

Q: Waarom is deze maatregel nodig?

A: Deze maatregel is nodig om de goede ecologische toestand van de waterloop te garanderen en/of niet verder achteruit te laten gaan door bijkomende afname van water. Als het debiet of de hoeveelheid water in de waterlopen verder achteruit gaat, ontstaat er o.m. een zuurstofgebrek waardoor vissen sterven en/of het leven in het water structureel wordt verstoord. Soms wordt de maatregel ook toegepast om voldoende water aan een stroomafwaarts gelegen captatiepunt voor de productie van drinkwater te kunnen blijven verzekeren.

Q: Waar kan ik de besluiten die momenteel van toepassing zijn voor de provincie Vlaams-Brabant terugvinden?

A: U kunt de besluiten nalezen op de website van de gouverneur van Vlaams-Brabant.
<https://www.gouverneurvlaamsbrabant.be/de-gouverneur/besluiten>

Q: Op basis waarvan wordt dergelijk besluit genomen?

A: De droogtecommissie volgt de stand van zaken m.b.t. de droogte en het risico op waterschaarste nauwgezet op. Deze droogtecommissie adviseert de provinciegouverneur. De provinciegouverneur kan op zijn beurt een provinciaal droogteoverleg organiseren. In dit overleg zetelen vertegenwoordigers van de verschillende waterbeheerders, de natuursector, landbouw en de visserij en de drinkwatermaatschappijen. Het is op basis van het advies van dit overleg dat de gouverneur het politiebepaal besluit heeft uitgevaardigd.

Q: Wat betekent het onttrekkingsverbod uit waterlopen?

A: Dit is een verbod op het capteren (onttrekken) van water door landbouwers en bedrijven uit waterlopen. Uitzondering hierop is het beperkt capteren van drinkwater voor het eigen vee dat nog buiten staat. Het water dient dan ook gebruikt te worden door het vee op het perceel in kwestie. Het beperkt capteren van aanmaakwater voor toegelaten gewasbeschermingsmiddelen is eveneens toegelaten.

Q: Wat is aanmaakwater voor gewasbescherming?

A: Gewasbeschermingsmiddelen worden in hoge concentratie verkocht en moeten met water aangelengd worden alvorens ze mogen ingezet worden. Dit water is het "aanmaakwater".

Q: Geldt het onttrekkingsverbod voor alle waterlopen in Vlaams-Brabant?

A: Het politiebesluit van 22 augustus 2025 vaardigt een onttrekkingsverbod uit voor alle onbevaarbare waterlopen en publieke grachten die hierboven vermeld staan.

Detailkaarten van de stroomgebieden zijn terug te vinden in de bijlage van dit document en op de website van de gouverneur: <https://www.gouverneurvlaamsbrabant.be/de-gouverneur/besluiten>

Q: Waarom geldt momenteel enkel een onttrekkingsverbod voor bepaalde waterlopen?

A: Het onttrekkingsverbod werd opgelegd voor waterlopen waarvan de ecologische toestand door de lage waterstanden in gevaar komt. Momenteel zijn er geen voorraadproblemen voor drinkwater en grondwater. Daarom worden er nog geen gebruiksbeperkingen opgelegd op drink- en grondwater, hoewel we iedereen wel oproepen om zuinig om te gaan met water.

Q: Tot wanneer is het onttrekkingsverbod geldig?

A: De einddatum is nog niet bekend. De situatie van de waterlopen wordt systematisch opgevolgd. Omstandigheden zoals het weer kunnen er voor zorgen dat het verbod wordt gewijzigd of ingetrokken. Als het verbod wordt ingetrokken zal dit gebeuren d.m.v. een opheffingsbesluit. Dit besluit zal via de gemeentelijke aanplakborden en via de gemeentelijke websites worden bekend gemaakt. Voor een actueel overzicht kunt u de website van de gouverneur van Vlaams-Brabant raadplegen: <https://www.gouverneurvlaamsbrabant.be/de-gouverneur/besluiten>

Q: Voor wie geldt het onttrekkingsverbod uit de waterlopen in Vlaams-Brabant?

A: Voor iedereen binnen het aangewezen gebied waar het verbod geldt.

Q: Wie is bevoegd voor de handhaving op dit politiebesluit?

A: De politie is hiervoor bevoegd.

Q: Wat zijn de gevolgen van een overtreding?

A: Overtredingen op dit politiebesluit worden bestraft met een gevangenisstraf van 8 tot 14 dagen en een geldboete van 26 tot 200 euro¹, of met één van deze straffen alleen.

Q: Wordt een vijver in een (provinciaal) domein in dit verband beschouwd als een waterloop?

A: Neen, een vijver is geen waterloop en daar geldt het onttrekkingsverbod dus niet. Vijverwater is omwille van het grote gevaar voor o.m. botulisme niet geschikt voor het besproeien van gewassen voor menselijke en mogelijk ook dierlijke consumptie.

Q: Mogen vijvers gelegen aan een beek of rivier nog gevuld worden met beek- of rivierwater?

A: Het is aan de waterbeheerder om hierover te oordelen.

Q: Waar kan ik hierover bijkomende informatie vinden?

A: Op de website www.opdehoogtevandroogte.be kunt u meer algemene informatie vinden over de maatregelen die genomen worden door de droogtecommissie.

¹ Deze bedragen worden vermenigvuldigd met 8 conform de Wet van 5 maart 1952 betreffende de opdecimes op de strafrechtelijke geldboeten.

Op de website van de gouverneur van Vlaams-Brabant vindt u informatie over de situatie in onze provincie
<https://www.gouverneurvlaamsbrabant.be/de-gouverneur/besluiten>

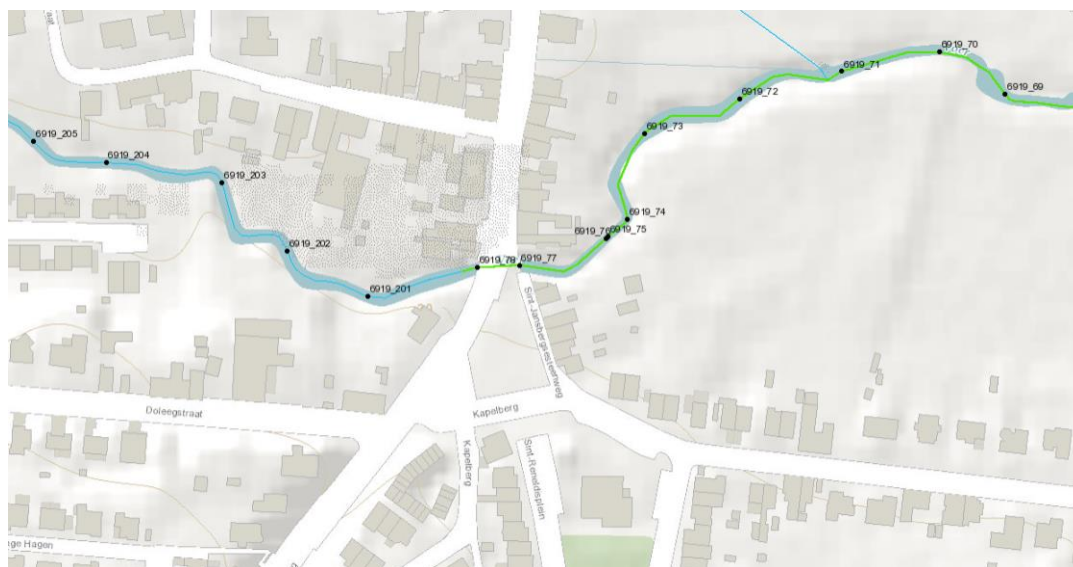
Bijlagen: toepassingsgebied in kaart

[Het toepassingsgebied van het gouverneursbesluit is in kaartvorm te raadplegen via deze link.](#)

Verduidelijking omtrent onbevaarbare waterlopen in eerste categorie:

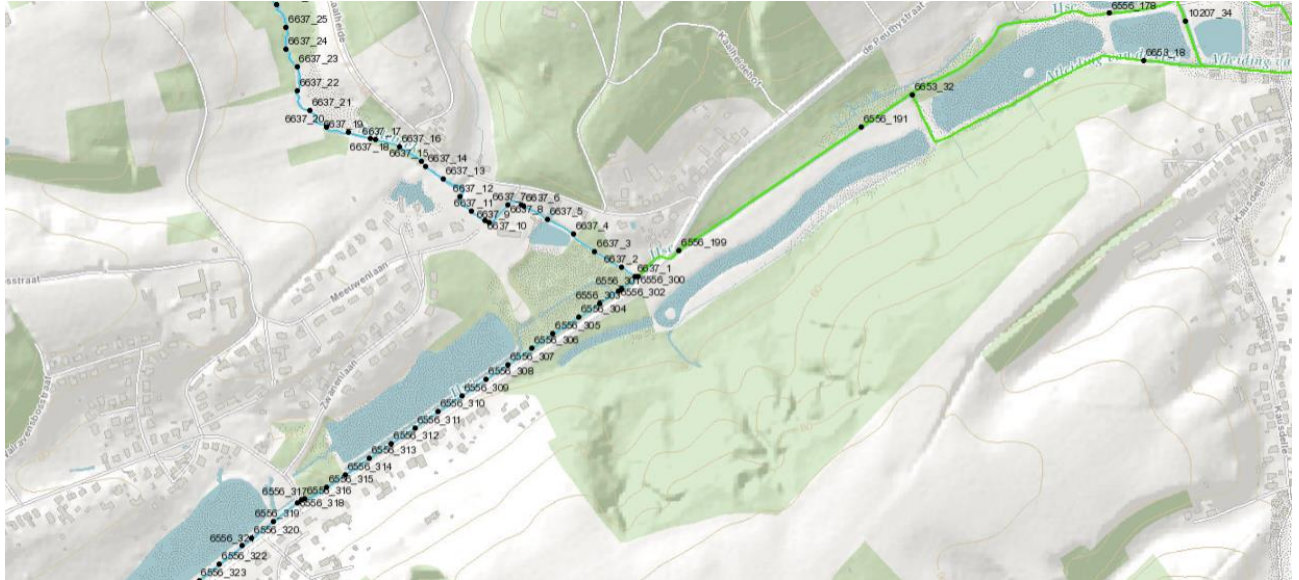
- *Welk deel van de Voer (VHAG: 6919) is gerangschikt in de eerste categorie? (Is de waterloop groen gekleurd in de afbeelding, dan is dat eerste categorie)*

Van zodra de Voer in Egenhoven (stad Leuven) onder de Sint-Jansbergsesteenweg doorgaat (atlas punt 78 van [Digitale atlas van de gerangschikte onbevaarbare waterlopen en publieke grachten](#)) en verder stroomafwaarts richting Leuven tot aan de monding in de Dijle, is de Voer gerangschikt in de eerste categorie.

- *Welk deel van de IJse (VHAG: 6556) is gerangschikt in de eerste categorie? (Is de waterloop groen gekleurd in de afbeelding, dan is dat eerste categorie)*

Van zodra de IJse de grens tussen Overijse en Huldenberg kruist (atlas punt 300 van [Digitale atlas van de gerangschikte onbevaarbare waterlopen en publieke grachten](#)) en verder stroomafwaarts richting Huldenberg tot aan de monding in de Dijle, is de IJse gerangschikt in de eerste categorie.

- Welk deel van de Dormaalbeek (VHAG: 7160) is gerangschikt in de eerste categorie? (Is de waterloop groen gekleurd in de afbeelding, dan is dat eerste categorie)

Van zodra de Dormaalbeek de Grote Steenweg in Dormaal (stad Zoutleeuw) onderdoor is (atlaspunt 97 van [Digitale atlas van de gerangschikte onbevaarbare waterlopen en publieke grachten](#)) en verder stroomafwaarts richting Zoutleeuw tot aan de monding in de Kleine Gete, is de Dormaalbeek gerangschikt in de eerste categorie.

